

ÉRDI ÚJSÁG

18. Borfesztivál a Budai Várban
SZEPTEMBER 9-13.
BOROK EMBEREK TALÁLKOZÁSOK
www.oborfesztival.hu

angol
olasz
német
ELHouse
nyelviskola
Érd, Fehérvári út 29.
/06 23/ 365 357
www.elhousenyelviskola.hu

Futóverseny
Az Érdi Napokon a futóverseny Felső Parkvárosban, a napközis táborban, egy kellemes, fákkal övezett környezetben lesz megrendezve. A tornát hagyomány-, és nem utolsósorban közösségteremtő szándékkal – mivel évente több mint ezer fővel bővül az itt lakók száma – rendezik.

Jó játék
Az érdi labdarúgók 3-2-re nyertek az RKSK ellen, és továbbra is pontvesztés nélkül állnak a táblázaton.

XIX. évfolyam, 35. szám 2009. szeptember 3. Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának ingyenes hetilapja

Nyílt levél és válasz

6 Nyílt levelet írt a polgármesternek egy érdi lakos, kérdései a válaszokkal együtt olvashatók.

Érdligeti tó

4 Megkezdődött a volt érdligeti strand területén található tó és környezetének felújítása.

Szumó-aranyérmek

16 Az érdi szumósok eddigi legeredményesebb szereplése az Európa-bajnokságon.

Hogy kezdte a tanévet?

2 Érdieket kérdeztek arról, hogy ki hogyan várta, hogyan kezdte az új iskolai év indulását.

Győzelem Győrben

Vasárnap az egy héttel korábbi érdi tornához hasonló kupára látogatott az ÉTV-Érdi VSE női kézilabdacsapata Győrbe. A hazai VKL SE Győr és az érdiel mellett a Szombathely és a szlovák első osztályú Duslo Sala vett részt a tornán. Az előző bajnokságban a győriek a 10., a szombathelyiek a 8. helyet szerezték meg. Az érdiel kiválóan szerepeltek, utolsó mérkőzésükön ötven góllal terhelték meg az ellenfél hálóját, így ők lettek a kupa nyertesei.

10. oldal

Tanévnyitó a Gárdonyiban

A Gárdonyi Géza Általános Iskolában nemcsak az új tanévet nyitották meg hétfőn. A most elkészült épületszárnyat is: a diákok és szülei, a tantestület és az önkormányzat munkatársai már az impozáns, több emelet magas aulában gyűltek össze augusztus 31-én délután, hogy részt vegyenek az ünnepélyes városi tanévnnyitón. A régi épületen még dolgoznak, az iskolaudvar gödrös, hepehupás, a fabarokk is elbontásra várnak, a bejárat felől azonban már az új arcát mutatja az iskola – pár hónap, és az ide járók birtokba vehetik az egész intézményt.

3. oldal

Megújult a Kisfenyves Óvoda

Az új ablakok nemcsak szépek, hanem gazdaságosak is: befejeződött a Kisfenyves Óvoda fűtési rendszerének és nyílászáróinak korszerűsítése; a 20-25 milliós beruházásnak köszönhetően töredékre csökkenhet a milliós fűtési költség. Ilyen komoly felújítás az óvoda több mint harmincéves fennállása óta nem volt; eddig csak „tűzoltás” történt – hangsúlyozta Nagy Éva tagintézmény-vezető.

2. oldal

Leesett néhány csempé a fürdőben?
Ki kell festeni a kocsizobát?
Össze kell szerelni az új konyhát?
Új csillárt akar felszerelni?
Leszakadt a kamis?
Hívjon, mi minden kis munkát is elvégzünk!
Harcoljon az allergia ellen!
Szőnyegek, padlószőnyegek,
ágyak speciális géppel történő
atkaamentesítése
Helping & Servicing 06-20-256-1128

SZEMÉT, LOM, SITT KONTÉNERES SZÁLLÍTÁSA
Ha kell,
1 köbméterért is
házhöz megyünk!!!
4, 7 és 10
köbméteres
konténerekkel
www.sipkontener.hu
Tel.: 06-20/9346-354, 06-23-382-407

PELUSKIRÁLY
Franciá legdíszesebb példányok
Tel: 248 1110 88
Fax: 228 1114 28
Tel: 228 1114 28
Fax: 248 1110 88
Web: www.peluskiraly.hu
Tel: 06-20-256-1128

NYÁRI GUMIK SZUPER ÁRON!
Új szezon új kárhozó ábrókak
30-40-50%-os kedvezményrel
kaphatók többféle típusban
(Michelin, Kober, Dayton, Felza – stb.)
Acél és alumínium nagyon kedvező áron.
Alufelni javítás
Gumiacémlés, centrifugálás,
korroszó gépekkel
Cím: Érd, Ürmös u. 36/1.
Telefon: 06-23-524-596
Mobil: 06-20-99-66-393
Web: www.stradatours.hu

Adja gyermeke kezébe jövője kulcsát!
a leghatékonyabb, már bizonyított, világszerte elismert módszert kínáljuk
játékos, vidám légkör a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve
kreatív, szakképzett tanárokkal sok évre felépített tananyaggal
GYEREKANGOL ÉRDEN
0-14 éves korig
Helen Doron®
Early English
HELYSZÍN:
Érd,
Bajcsy-Zsilinszky u. 144.
Telefon: 70-391-6843
30-427-4027

Városi tanévnyitó a megújult Gárdonyiban

További iskolafelújítások várhatók

Az újonnan átadott épületszárnyban ünnepelte a tanévkezdést a város és a Gárdonyi Géza Általános Iskola tanár- és diákgárdája. T. Mészáros András polgármester beszédében hangsúlyozta: az oktatási intézmények fejlesztése nem ér véget a Jövő Iskolájában; az óvodák és iskolák fejlesztése fontos eleme a Batthyány-tervnek. A sikerhez viszont összefogásra és a pályázati források elnyerésére van szükség.

A Gárdonyi Géza Általános Iskolában – az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-Magyarországi Operatív Program és az Európai Unió támogatásával megvalósuló Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola komplex fejlesztése, a minőségi oktatás fokozása, a

években további iskolafelújítások következnek. Ehhez persze az kell, hogy továbbra is sikeresek legyünk az uniós és egyéb források elnyerése terén. A mai napig közel ötmilliárd forint pályázati pénz érkezett a városba – ez mintegy fele a város egész évi költségvetésének. Soha ilyen közel nem álltunk fejlesztési szándékaink megvalósításához. Óvodák, iskolák, utak és a csatornahálózat felújítása – sorolta a polgármester, hozzátéve: először a régi adósságokat kell rendezni, amelyek megoldására az elődök nem voltak képesek.

– Érdre mintegy 1000-1300 ember költözik évente, főként fiatal szülők, akik itt szeretnék iskoláztatni gyermeküket. Bízom abban, hogy az előttünk álló időszak a mostaninhoz hasonló sikerekről szólhat az oktatás területén. Például a Batthyány iskola új sportszarnokáról, az óvodafelújításokról, új óvoda építéséről, illetve a Magyar Írószövetséggel közös programunkról, amelynek révén elindulhat a Kossuth-díjasok Érdet elnevezésű rendezvény irdalomóra-sorozat. Tudom, a jelenlegi helyzet türelmet, állhatatosságot igényel a pedagógusoktól. Amit mi ajánlani tudunk: a Batthyány-program oktatással kapcsolatos pontjainak szigorú képviselője, iskoláink, óvodáink folyamatos fejlesztése, megújítása – tette hozzá T. Mészáros András, aki megköszönte valamennyi érdekteljes pedagógus áldozatos munkáját, és sok sikert kívánt a diákoknak tanulmányaikhoz.

– A gárdonyis diákoknak külön köszönöm, hogy türelmelem viselték a felújítás okozta nehézségeket, és kívánok valamennyi érdekteljes tanárnak, szülőnek, tanulóknak sikeres tanévet, sok-

T. Mészáros András polgármester

sok türelmet, és mindenekelőtt hitet, hogy Érd és az oktatási intézmények felújítása nem ér véget itt, a Jövő Iskolájában. A magam részéről mindent megteszek ennek érdekében – zárta szavait a polgármester.

Marosánné dr. Gáti Gabriella, az iskola igazgatója elmondta: idén 465 diák kezdti meg tanulmányait a Gárdonyiban, 18 tanulócsoporthoz. Az első osztályosokat külön figyelem övezi, csakúgy, mint a nyolcadikosokat, hiszen nem mindegy,

Megtelt az aula és az emeleti folyosók

hogy milyen körülmények közt készülhetnek fel a továbbtanulásra.

– A körülmények meghatározzák a teljesítményt; egy új iskola új lehetőségeket rejt magában. A tágas terek, a tantermek, a berendezések a korszerűbb, hatékonyabb oktatás lehetőségét rejtik magukban – hangsúlyozta az igazgatónő, aki a tanévnyitón külön köszöntötte azt a tanulót, aki nemrég a görögországi karatevilágbajnokságon a 12-13 éves

ott osztották a tankönyveket is, viszont az új épületszárnyban kezdik a tanítást. Az öröm azonban jóval több, mint a nehézség.

– Az építkezés nagyon jó ütemben halad, hamarosan elkészül a tornatermünk is. Addig is az udvaron mozognak a diákok – mondta az iskolaigazgató, aki persze már gondol a novemberre is – elvégre akkor fejeződik be teljes egészében a Jövő Iskolája rekonstrukciója.

Ádám Katalin

Vendégek és tanulók az évnyitó ünnepségen

korosztályban ezüstérmert szerzett – őt illette az ideai tanév első igazgatói dicsérete.

– Az ideai tanévben az lesz számunkra a legfontosabb, hogy vigyázzunk rá, megóvjuk. És mindennél fontosabb: hogy jól érezzék magukat az ide járó diákok – zárta szavait Marosánné Gáti Gabriella, mindenkit szeretettel invitálva a gárdonyis rendezvényekre.

Az ünnepélyes tanévnyitón persze nemcsak felnőttek, hanem a gyerekek is szerepeltek: táncal mutatkozott be a hagyományörző csoport, szavalt nagydiák és két első osztályos is. Az iskolát kezdő gyereket pedig kedves gesztussal fogadták: minden elsőst egy nyolcadikos kísért a helyére, azaz a színpad elé helyezte padokra – a legkisebbek így legelőül ülve vehettek részt az ünnepségen.

Pár év múlva talán már nem a nyolcadikosok, hanem a tizenkettedik évfolyamot végzők kísérik majd a helyükre a kicsiket. A városvezetés elképzelése szerint ugyanis a Gárdonyi a jövőben helyet adna gimnáziumi osztályoknak is. A tanévnyitót követően T. Mészáros András lapunknak elmondta: erről a közgyűlésnek októberig döntenie kell, különben jövő ősszel nem indulhat tizenkét évfolyamos osztály. Jelenleg az előkészítő munka folyik – tette hozzá.

Marosánné dr. Gáti Gabriella lapunknak arról beszélt, milyen feszített volt a tantestületnek az ideai tanévkezdés: a pótvizsgákat még a régi faházban tartották,

A szerkesztő jegyzete

Tanévkezdés, bizalommal

Nézem az arcokat. Bizakodók, ahogy ülnek egymás mellett, fehér ingben-blúzban, rendbeszedett hajjal, komolyan.

Elsősök. Vélhetően bíznak bennünk – nem is nagyon tehetnek mást, hiszen nem tudják, mi vár rájuk, mi lesz itt, az iskolában, azt meg még annyira sem, hogy mi lesz velük később. Mi mondtuk nekik, hogy jöjjenek ide, kezdődik az iskola, ők meg jöttek. Ebben a tanítványban, amelyben most az évnnyitó zajlott, jó fél évvel ezelőtt megfogalmazta az újság számára egy akkor harmadikos fiatalember, milyennek is kellene lennie az iskolának. Röviden és tömören: olyan, ahova akkor is jó bemenni, ha nem kötelező. Nagyon fontos mondat, eszembe jutott az új kis elsősök arcát nézve most is. Nem láttam rajtuk kényszert, nem látszott egyikükön sem a „mikor lesz már végre, mikor mehetnek el innen” kifejezést. Pedig ők még nem tudnak színlelni, megjátszani érdeklődést, figyelmet, ők még őszinték.

A nyílt arcokon bizalom látszott. Nyilvánvalóan lesznek közöttük szorgalmasabbak és kevésbé érdeklődők, de nem is az a dolgunk nekünk, felnőtteknek, hogy mindenki-ből mintagyereket faragjunk – inkább a tanulás, a képzés lehetőségének megteremtése. És ez egyre nehezebb. Itt, most örülhetünk annak, hogy – 2009. Magyarországon ez meglehetősen ritka – iskolabővítés, építés történik, de ez csak starthelyezhet juttatja ezeket a gyerekeket. Ráadásul a rendkívül alacsony átlagéletkorú város kénytelen számos ifjú lakóját távolabbi iskolába járatni, helyhiány okán.

Nem kívánva elrontani a tanévnyitás ünnepélyességét, elkerülhetetlenül szükséges azonban az iskola kerítésén kívülre is tekintenünk, ahol kevésbé

szívderítő képek is szemünkbe tűnhetnek. Például oktatásból kivont milliárdok. Márpedig – egy, a napokban megjelent elemzés szerint – az oktatás már csak úgy lehet megtartható, ha csökken az iskolában töltött, finanszírozott idő, vagyis megszűnnek a délutáni foglalkozások, a sportolási lehetőségek, a napközi. Erre az oktatási törvény tervezett módosításával lehetőség nyílik – az önkormányzatok dolga – hogyan lehet úrrá lenni ilyen helyzetben. Hogyan lehet elkerülni például azt, hogy tovább nőjön a különbség a szegény és a tehető családok gyerekei között, hiszen nyilvánvalóan lesznek, akik bármilyen megszorításokat követően is ki tudják fizetni gyermekük délutáni foglalkozásait, mások pedig lemaradnak ezekről.

Innen pedig már csak egy rövid lépés annak végiggondolása, hogy mi lesz, mi lehet az iskola után. Arról szinte naponta értesülhetünk, hogy egyre több friss pályakezdő kerül az iskolapadból rögtön a munkügyi központba, feliratkozni a munkanélküliek közé. Csupán néhány szám a KSH adatai közül: 83 ezerrel csökkent a foglalkoztatottak száma, a munkanélkülieké pedig 93 ezerrel nőtt, ami immár 9,7 százalékos rekordmunkanélküliséget jelent. Elemzők szerint év végére túl leszünk a 10 százalékos lélektani határon...

Messzire jutottunk az iskolakezdés ünnepélyes pillanataitól – ne rontsuk el a gyerekek felhőtlen derűjét.

Nézzük az arcokat. Bízunk bennük. Majd ők rendbeteszik azt is, amit mi nem tudtunk.

Felismerés

osztrák kereskedelem nyomta rá bélyegét a hazai piacra. A tőkében erős, több évtizedes (évszázados?) gyakorlattal rendelkező osztrák cégek 1867-től, a nyolcvanas években már a falvak társadalmába is kezdtek benyomulni. Ezt a lehetetlen és ellentmondásos helyzetet többen felismerték, köztük Károlyi Sándor gróf és hasonló önzetlenséggel, áldozatvállalással és erényes erkölcsösseggel rendelkező társakkal 1898-ban létrehozta a korábban megalmodott Hangya Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezetet. Az alapítás évében országosan 29 Hangya-bolt létesült. Rá nyolc évre, 1906-ban már 676 Hangya volt az országban. Egy következő pontos adatunk az 1922-es évből való. Trianon után két évvel, a békediktátum megrajzolta országhatárokon belül, 1969 Hangya szövetkezeti kisbolt működött, míg 1350 Hangya az elszakított országrészekben rekedt és lassanként, a központ elvesztésével tönkrement.

A Hangya szövetkezet sem szervezetében, sem működésében nem hasonlított nyugati társaira. Vezetői eleve számítottak a kufár szellemet. A szövetkezetek élén az elnöki, pénztárnoki, könyvelői posztokat a helybeli lelkészek, iskolaigazgatók, tanítók, gazdák, földművesek töltötték be. A Hangya sokoldalúságra törekedett. Tevékenysége tehát nem csak a kisboltok forgalmá-

ra szűkült le, hanem termelt is. Példaként szappangyára, gyufagyára volt. Gyártottak keféket, seprűt, cukorkát és malmot is működtettek. A Hangya székháza a Közraktár utcában volt, ahonnan a lakásépítkezéseket is irányították. Budafokon felépítették a Hangya-telepet. Mi lett a Hangya szövetkezetek szervezetével és vagyonával? Rákosiék diktatúrája végzett vele. Átvette az ÁFOR, majd az ÁFÉSZ-ek kapták meg. A rendszerváltással mindez a privatizáció idején „felszívódott”, eltűnt. Károlyi Sándor szobra viszont ma is megvan, ott áll Budapesten a Vajdahunyad-vár kastélyának egyik öblében, a Jáki-kápolnával szemben.

Napjainkban mint a szemünk fényére, úgy kellene vigyáznunk a kisboltok első tétova lépéseire. Ha ez a hálózat megerősödik, akkor helyreáll a ma még félrebillent állapotot mutató helyzet a kereskedelemben. Az utóbbi két évtizedben ugyanis a nyugati nagyáruházak tömeges országba településével több ezer kiskereskedő ment tönkre és vesztette el egzisztenciáját. Mi, lakosok, állampolgárok úgy segíthetjük a kisboltok felújítását, ha tőlük, náluk vásárolunk. Sajnos Érd területe nagy, s a nagy távolságok miatt nehéz a távolabbi lakóknak és járművel nem rendelkezőknek e boltokat felkeresni. Ezért lenne szükséges újabb és újabb kisboltokat nyitni, hogy a cél mielőbb megvalósuljon. A helyzet felismerésével – úgy gondolom – máris előbbre jutottunk. **Bíró András**